

و گفته بود که وزارت صنعت، معدن و تجارت سامانه تجارت را مدیریت می کند و وزیر مربوطه می تواند در این زمینه توضیح دهد. خاندوزی همچنین، واکنش ها به سیاست های جدید مالیاتی دولت در حوزه طلا را موج خبری کاذب خوانده بود. محمدهادی سبحانین، رئیس کل سازمان امور مالیاتی نیز گفته بود مالیات جدیدی در بخش طلا وضع نشده است و فقط اجرت ساخت و سود طلاشمول مالیات می شود اما حالا چند ماه پس از این، مجلس بار دیگر از تلاش برای تصویب طرح مالیات بر بازار طلا، از، مسکن و خودرو خبر داده است. بعد از اعتصاب بازار، قیمت طلای آب شده با قیمت فرادبی شکاف پیدا کردند و قیمت نقدی طلای آب شده در کاهش قیمت بیشتری یافت.

▼ مالیات یا سامانه تجارت؟

پس تا اینجا دو گزاره متفاوت درباره علت اعتراض بازار طلای تهران وجود دارد. بیشتر فعالان معتقدند که دلیل اعتراض آنان مالیات جدید است و برخی دیگر می گویند مشکل صنف طلا فروشان، سامانه جامع تجارت و مسائل امنیتی سامانه است. گروه هم میهن، برای روشن شدن دلیل اصلی اعتراض بازار طلا فروش ها با نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا، سکه و جواهر تهران گفتگو کرد. بذرافشان در گفتگو با خبرنگار روزنامه هم میهن، با تأیید تعطیلی بازار طلا، می گوید: «مسئله مالیات، کج همی برخی از اعتراض بازار طلاست. اعتراض فعالان برای اجرائی شدن مجدد سامانه جامع تجارت پس از گذشت چند ماه است. سال گذشته نیز فعالان نسبت به این سامانه اعتراض کردند و یک روز هم تعطیلی داشتند. قرار بود اصلاحاتی رخ دهد که نداد. به اتحادیه ابلاغ شده که اجرائی سامانه جامع تجارت لازم الاجراست اما در بسیاری از مسائل، این سامانه برای صنف طلا قابل اجرا نیست.» بذرافشان در پاسخ به این سوال که چرا اکثر کسبه می گویند نسبت به مالیات معترض هستند؟ بیان می کند: «ثبت سرمایه در سامانه جامع تجارت، غیر قابل اجرا است و موجب نگرانی از مالیات هم شده است. بسیاری از فعالان صنفی به دلیل احتمال اخذ مالیات بر عایدی در آینده نگران هستند. به همین دلیل هم برخی از فعالان دلیل اعتراضات را مالیات می دانند اما مسئله، سامانه تجارت است. مطرح شدن دوباره ماجرای سامانه تجارت هم به همین دلیل، باعث شده که فعالان و کسبه به اجرائی شدن مجدد این سامانه واکنش نشان دهند.» بذرافشان در پایان یادآوری می کند: «سال گذشته در ادوار گذشته نیز صنف طلا فروشان، مشکلات سامانه را بر شمرند و نامه نگاری های زیادی در این باره رخ داد اما حالا به یکباره و بدون در نظر گرفتن هیچ یک از انتقادات فعالان حوزه، دستور اجرائی مفاد سامانه تجارت به ما ابلاغ شده است که از منطق و انصاف به دور است.» گفتگوی روزنامه هم میهن، با یک فعال حوزه که تمایلی به انتشار نامش ندارد هم اظهارات بذرافشان را تأیید می کند. او اظهار می کند: «طلا فروش ها، با افزایش سرمایه طلا سود می کنند. وقتی سرمایه نیست و کسی افزایش دارایی نمی دهد، چگونه باید سود کند؟ در سال های گذشته، حجم سرمایه طلا فروش ها افزایشی نداشته است زیرا طاران قدر گران شده که برای خود صنف هم افزایش سرمایه و خرید طلا، سخت شده است. شاید به نظر برسد که ارزش دارایی طلا فروش همگام با تورم افزایش می یابد اما این ریلی دارایی های طلا فروش است که بیشتر شده و اصلاً به این معنا نیست که آن ها سود می کنند پس موظف به پرداخت مالیات بسیار بیشتری هستند. سود توری بازار طلا نباید به عنوان سود حقیقی محاسبه شده و مشمول مالیات شود علاوه بر این، سامانه ثبت صورت حساب های الکترونیکی نیز از کار افتاده و از کارایی لازم برخوردار نیست.» این فعال اقتصادی، توضیح می دهد: «فروشنندگان از خود قانون ناراضی نیستند. طبق قانون در صورتی که سال آینده به دلیل تورم، نرخ هر گرم طلا افزایش یابد؛ فروشنندگان طلا باید مالیات بیشتری بپردازند. این چه منطقی دارد؟ دولت می گوید چون عایدی و سود نصیب فروشنده شده پس باید مالیات بپردازند. بپردازند. دیگر کسی نمی گوید که افزایش قیمت به دلیل تورم اتفاق افتاده و سودی حاصل نشده است. دولت به جای این کارها، باید به وظیفه اصلی خود که همان کنترل تورم است بپردازد.»

این منبع آگاه، ادامه می دهد: «اما فعالان جلسه هایی درباره این مسئله با دولت داشتیم و دولت در همین جلسه ها، به ما وعده می داد که سازمان امور مالیاتی اصلاحات لازم در سامانه تجارت را اعمال کرده است. ما هم تصور می کردیم واقعاً چنین شده و اصلاحات لازم، در نظر گرفته شده است ولی چنین نشده بود. همه این مشکلات در کنار هم قرار گرفته اند و یک بار دیگر طلا فروشان مجبور به اعتراض شده اند.»

پنجشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۳
سال سوم • شماره ۴۹۷
www.hamhianonline.ir

بازتاب

جوابیه بانک مرکزی به یک گزارش و پاسخ هم میهن

گمانه زنی ها در خصوص تورم بانک مرکزی غیر واقعی ست

روابط عمومی بانک مرکزی در پاسخ به گزارش روزنامه هم میهن با عنوان «رکورד شکنی ۸۰ ساله تورم» در تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۱ جوابیه ای ارسال کرده که در ادامه می خوانید:

روزنامه هم میهن با انتشار مطلبی غیر کارشناسی و خلاف واقع با عنوان «رکورد شکنی ۸۰ ساله تورم» در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳، اقدام به انتشار ارقام شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و نرخ تورم در طول سال های ۱۳۲۱ تا ۱۴۰۲ بر مبنای سال پایه ۱۳۹۵ کرده و مأخذ آن را بانک مرکزی اعلام نموده است: این در حالی است که به دنبال تغییر سال پایه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی توسط بانک مرکزی از ۱۰۰=۱۳۹۵ به ۱۰۰=۱۴۰۰ در ابتدای سال ۱۴۰۲، تولید ارقام تورم بر اساس سال پایه ۱۳۹۵ عملاً در بانک مرکزی متوقف شده و ادعای مطرح شده از سوی روزنامه هم میهن محل اشکال است.

علاوه بر این، بر مبنای جدول ارائه شده در گزارش مزبور، رقم تورم سال ۱۴۰۲ به غلط معادل ۵۲/۳ درصد عنوان شده که بالاترین میزان تورم کشور از سال ۱۳۲۲ تاکنون بوده است؛ لیکن در ادامه و طی یک ادعای متناقض دیگر چنین عنوان نموده که بر اساس سال پایه ۱۴۰۰ رقم تورم سال ۱۴۰۲ در محدوده ۵۰ درصد خواهد بود! در ادامه و با استناد به همین ارقام مغشوش چنین عنوان شده که علیرغم بهبود عملکرد متغیرهای مهم اقتصادی نظیر کاهش رشد نقدینگی و افزایش درآمدهای نفتی در طول سالهای ۱۴۰۲-۱۴۰۰، دولت در کاهش نرخ تورم موفق نبوده که در این خصوص توضیحاتی به شرح ذیل ارائه می شود:

استناد به شاخص تأخیر تأدیه دین برای محاسبه نرخ تورم، درست نیست
نگاهی به آمار منتشر شده توسط روزنامه هم میهن در تاریخ ۱۱ اردیبهشت سال ۱۴۰۳ نشان می دهد که ارقام مورد استفاده در گزارش مذکور از جدول شاخص تأخیر تأدیه دین بانک مرکزی ارسالی به قوه محترم قضائیه استخراج شده و اساساً محاسبه نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی از این ارقام صحیح نمی باشد. لازم به ذکر است، بانک مرکزی با هدف عدم تأثیر پذیری محاسبات مربوط به حل و فصل پرونده های مالی از تغییر سال پایه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، شاخصی تحت عنوان شاخص تأخیر تأدیه که ملاک کاهش ارزش پول ناشی از افزایش سطح عمومی قیمت هاست محاسبه و در اختیار محاکم قضایی قرار می دهد. بدیهی است استفاده از این شاخص جهت محاسبه نرخ تورم که بیانگر افزایش هزینه مصرف خانوار بر اساس سبد مصرفی سسال پایه است به نتایج غلط منجر خواهد شد و این موضوع در محاسبات گزارش روزنامه هم میهن و استنتاجات بعدی آن مورد توجه قرار نگرفته است.

استناد به شاخص تأخیر تأدیه دین و اعلام آن به عنوان رکورد شکنی ۸۰ سال تورم در دولت سیزدهم علی رغم آنکه بر اساس آمار مرکز آمار ایران و همچنین گزارش های بانک مرکزی، روند کاهش نرخ تورم نقطه به نقطه و دوازده ماهه در دولت سیزدهم کاملاً مشهود و قابل توجه است، نظری غیر واقعی و غیر کارشناسی بوده که به نظر می رسد در راستای مخدوش نمودن ذهن عمومی در مورد سیاست ها و اقدامات انجام گرفته برای مهار و کنترل تورم بیان شده است.

کاهش ۲۳.۲ واحد درصدی تورم نقطه به نقطه در دوازده ماهه سال ۱۴۰۲
علی ایحال با وجود سیاه نمایی های صورت

گرفته توسط برخی افراد و جراید، برآیند سیاست ها و اقدامات اتخاذ شده توسط مجموعه اقتصادی دولت و بانک مرکزی در بهبود متغیرهای کلان اقتصادی در سال ۱۴۰۲ به ویژه در کنترل نرخ تورم کاملاً قابل مشاهده بوده (کاهش ۲۳/۲ واحد درصدی تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی از فروردین تا اسفند سال ۱۴۰۲ بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط مرکز آمار ایران) نشان می دهد اجرای سیاست تثبیت اقتصادی از سوی بانک مرکزی در قالب کنترل رشد نقدینگی و پیش بینی پذیر نمودن نرخ ارز مورد استفاده جهت واردات، توانسته فشار تورم را به میزان زیادی کاهش دهد.

در خصوص انتظار کاهش بیشتر در نرخ تورم علی رغم اتخاذ سیاست کنترل نقدینگی و پیر شدن خزانه ارزی نیز باید اذعان نمود، کاهش نرخ تورم نقطه به نقطه در سال ۱۴۰۲ از ناحیه اقلام کلایی سبد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی معادل ۴۳/۰ واحد درصد بوده که به خوبی تأثیر سیاست تثبیت اقتصادی در سال ۱۴۰۲ را آشکار می نماید. عدم کاهش بیشتر در نرخ تورم علی رغم کاهش قابل ملاحظه از ناحیه اقلام کلایی سبد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، ناشی از تغییر نامحسوس تورم نقطه به نقطه اجاردها با ضریب اهمیت ۳۳/۶ درصد در گروه خدمت می باشد که به دلیل نرخ تورم بالای اجاره بها در سال گذشته بوده است. انتظار می رود با ادامه ثبت در بازار ارز و تحولات مثبت در بازار مسکن، در سال جاری کاهش تورم نقطه به نقطه گروه اختصاصی «خدمت» نیز اتفاق بیفتد و از این محل نیز تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به میزان قابل توجهی کاهش یابد.

اهتمام دولت در جهت انضباط بخشی بیشتر به سیاست های مالی

در ارتباط با نسبت دادن علت اصلی تورم به کسری بودجه دولت، لازم به توضیح است با آغاز به کار دولت سیزدهم، بازتعریف رابطه دولت و بانک مرکزی از جمله اتکا بیشتر به منابع داخلی بخش دولتی و عملیاتی شدن حساب واحد خزانه و همچنین استفاده محدودتر از تنخواه گردان خزانه در دستور کار قرار گرفته است. بررسی درآمدهای عمومی و هزینه های جاری دولت در سال ۱۴۰۲ نیز حاکی از افزایش

۱۱

میهن

بازتاب

بیشتر درآمدهای پایدار دولت نسبت به هزینه های آن می باشد. همچنین رشد کمتر هزینه های جاری نسبت به نرخ تورم در سال ۱۴۰۲، کاهش کسری تراز عملیاتی دولت در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ و عدم استفاده از تنخواه گردان خزانه در سال ۱۴۰۲ نشان دهنده اتخاذ سیاست های انقباضی و اهتمام دولت در جهت انضباط بخشی بیشتر به سیاست های مالی می باشد.

در پایان و به منظور تنویر افکار عمومی به آگاهی می رساند بر اساس آمار بانک مرکزی تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در فروردین سال ۱۴۰۳ نسبت به فرودین سال ۱۴۰۲ به میزان ۲۷/۷ درصد کاهش پیدا نموده و به سطح کمتر از میانه کاتال ۳۰ درصد رسیده است که نشان می دهد گمانه زنی های صورت گرفته در خصوص نرخ تورم بانک مرکزی کاملاً غیر واقعی و مغرضانه بوده است. باید در نظر داشت بهبود وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی در دولت سیزدهم در شرایطی محقق شده است که اقتصاد کشور همچنان تحت شدیدترین تحریم های ظالمانه و غیرقانونی قرار دارد. لذا انتظار می رود کارشناسان و نویسندگان جراید و رسانه ها در ارائه آمار و اطلاعات و تفسیرات غلطی از این دست که بانک مرکزی بارها پاسخ آن را داده ولی مسافانه در تحلیل های بعدی برخی از رسانه ها مورد غفلت قرار می گیرد دقت نظر بیشتری لحاظ نموده و از ارائه اطلاعات و تفسیرهای نادرست و پرهم زدن افکار عمومی پرهیز نمایند. /۶۴۰۶۹۳۰

▼ پاسخ هم میهن و یک درخواست از بانک مرکزی

چرا همچنان فراقکنی می کنید

روابط عمومی بانک مرکزی با استناد به تغییر سال پایه به ۱۴۰۰ در حالی گزارش روزنامه هم میهن را غیر کارشناسی می داند که در این گزارش به تغییر سال پایه و احتمال تعدیل نرخ تورم بر مبنای سال پایه جدید اشاره شده بود. اگر نویسنده محترم جوابیه متن را کمی با دقت تر خوانده بود قطعاً بود متوجه توضیحات روزنامه هم میهن می شود و آن را غیر کارشناسی خطاب نمی کرد. به نظر می رسد بانک مرکزی برای خارج شدن از فشار وارده برای اعلام جدول تورم بر مبنای پایه ۱۳۹۵ دست به فراقکنی زده و با مغالطه سعی در توجیه انتشار آمار اعلامی خود دارد.

با صراحت بگویید آیا وعده های عملی شد؟

اساساً اینکه تورم ۵۲ درصد باشد یا ۴۸ درصد یا ۴۵ درصد اهمیت ندارد و موضوع اصلی گزارش روزنامه هم میهن نیست. محور گزارش موفق نشدن در کنترل تورم متناسب با وعده های داده شده بود. ابراهیم رئیسی اردیبهشت سال گذشته ۱۰ تکلیف به دستگاه های اجرائی برای مهار تورم و رشد تولید داشت که جز کاهش نقدینگی که در اثر اصلاح ترازنامه بانک ها اتفاق افتاده نمود دیگری از اجرائی دستورات دیده نمی شود. بانک مرکزی در این جوابیه به کاهش تورم نقطه به نقطه اشاره دارد. اگر گزارش هم میهن را دقیق تر مطالعه می کردند می دیدند که اتفاقاً در گزارش توضیح داده شده بود که روند تورم از فروردین ۱۴۰۲ تا اسفند ۱۴۰۲ کاهش یافته است. اما میانگین تومی که برای سال ۱۴۰۲ به دست می آید با وعده ها فاصله بسیار زیادی دارد.

بانک مرکزی تورم فروردین ۱۴۰۲ را منتشر کند

هر چند بانک مرکزی به درستی در این جوابیه به مقایسه تورم هر سال با تورم ۱۲ ماهه منتهی به هر ماه نپرداخته اما برخی منابع دیگر در روزهای گذشته با این مقایسه سعی کردند نشان دهند رکورد تورم در دولت روحانی اتفاق افتاده است. در حالی که اولاً تورم بررسی شده در گزارش روزنامه هم میهن تورم هر سال با سال قبل بوده است. ثانیاً اگر حتی تورم ۱۲ ماه منتهی به هر ماه را ملاک قرار دهیم باز هم رکورد در دست دولت ابراهیم رئیسی است و تورم ۱۲ ماه منتهی به فروردین ۱۴۰۲ بیشترین از تورم ۱۲ ماه منتهی به شهریور ۱۴۰۰ است که منابع مختلف آن را رکورد تورم در دولت روحانی می دانند. از این رو از بانک مرکزی در خواست می کنیم تورم فروردین ۱۴۰۲ را روی سایت خود منتشر کند تا قیاس درستی از مقایسه عملکردها به دست آید.

ابراهیم رئیسی زمان انتخابات از شرایط اقتصاد خبر نداشت؟

در جوابیه بانک مرکزی تأکید شده که کشور تحت شدیدترین تحریم ها قرار دارد این بهبود لاک پشتی را مایه مباهات می دانند. سوال ما از مسئولان دولت و بانک مرکزی این است که آیا در خرداد ۱۴۰۰ آقای رئیسی نمی دانست که کشور تحت فشار تحریم های ظالمانه است؟ آیا نمی دانست درآمدهای نفتی به حداقل رسیده و دست دولت از منابع درآمدی خالی است؟ آیا نمی دانست کشور در رکود ناشی از شیوع کرونا هم گرفتار شده؟ آیا نمی دانست در سال های بعد همچنان تحریم ها برقرار می ماند و امکان رخداد معجزه ای وجود ندارد؟ چرا در آن زمان به مردم وعده داد که تورم را نصف می کند و بعد تورم را تکرقمی خواهد کرد؟ مگر بر اساس بررسی شرایط موجود به مردم وعده داده نمی شود؟ مگر نه اینکه باید به وعده هایی که به مردم می دهیم پایبند باشیم؟ آیا این وعده ها فقط برای جمع کردن رای مردم داده می شود و بعد قرار است با بهانه آوردن فراموش شود؟ اینکه می گویند آوار برداری که از دولت قبل مانده زمان می برد را زمان انتخابات نمی دانستند؟ اینکه اقتصاد را با چه تومی دارند تحویل می گیرند را نمی دانستند؟ از بانک مرکزی و سایر دستگاه های دولت می خواهیم فقط یک بار به جای مغالطه کردن و میرا نشان دادن خود، عملکرد خود را بپذیرند و بابت محقق نشدن وعده های داده شده به مردم عذر خواهی کنند.

گزارش روز

نامه ۱۰ انجمن بزرگ به رهبری در انتقاد از سیاست های ارزی و پولی

بانک مرکزی دست از سرکوب بردارد

۱۰ انجمن بزرگ با انتقاد از سیاست های بانک مرکزی در سرکوب نرخ ارز صادراتی و گواهی سپرده ۳۰ درصدی، خواستار واقعی سازی نرخ ارز نیما به صورت شناور مدیریت شده از رهبری شدند.

در سال رشد تولید با مشارکت مردم، فعالان خصوصی از رهبری در خواست کردند که مسئولان را مکلف به حذف موانع تولید و صادرات کنند. در شرایطی که عمده تولیدکنندگان مواد اولیه مورد نیاز را با ارز غیررسمی می خرند مجبور هستند ارز حاصل از صادرات را به قیمت نیمایی به بانک مرکزی تحویل دهند. این مسئله انگیزه صادرات را که پیش از این در اثر تحریم ها و افزایش هزینه مبادله کاهش داده بود به حداقل رسانده است.

▼ نامه ۱۰ انجمن

۱۰ انجمن بزرگ تولیدی در نامه ای به رهبری، اعلام کردند: در شرایط جنگ اقتصادی و تلاش همه جانبه صنعتگران و کارآفرینان و بازرگانان در راستای حفظ و تعالی جایگاه کشور و همچنین رفع تنگناها و گلوگاه های زنجیره ای تامین کالاها و خدمات مؤثر بر معیشت آحاد جامعه، استمرار برخی سیاست ها از سوی متولیان انتظام امور اقتصادی موجب کاهش انگیزه تولید و مانع مشارکت مردمی می شود.

یکی از موانع جدی پافشاری بر فروش ارز حاصل از صادرات به نرخ سرکوب شده و بسیار پایین تر از نرخ شناور ارز موضوع بند «ت» ماده ۲۰ قانون احکام دائمی و بند الف ماده ۴۴ قانون بانک مرکزی است. این سیاست که بارها شکست آن در سنوات گذشته تکرار شده و همواره مورد انتقاد متخصصان و جناب رئیسی در بدو تشکیل دولت قرار گرفته بود، به مثابه تنبیه صادرکنندگان و تشویق واردکنندگان ایرانی در بازارهای صادراتی است.

اگرچه تمامی تولیدکنندگان و صادرکنندگان زیرمجموعه این تشکل ها، بازگشت ارز در کوتاه ترین زمان ممکن را وظیفه ذاتی دانسته و حداکثر همراهی با بانک مرکزی را میبذول داشتند ولی با توجه به افزایش هزینه های تامین مالی و تورم نهاده در یک سال گذشته و عدم موفقیت در سیاست کنترل تورم، شناورسازی نرخ ارز بازار نیما ضرورتی برای حفظ رقابت پذیری در رقابت خارجی و تقویت تولید ملی است.

▼ افزایش نرخ تسهیلات

دغدغه دیگر تولیدکنندگان افزایش شدید نرخ تسهیلات پس از ابلاغ بخشنامه گواهی سپرده ۳۰ درصدی در بانکها است. این منابع که قرار بود صرفاً با هدف طرح های تولیدی مصرف شود، گویا در مقاصد غیر از اهداف مورد نظر هزینه شده است. چراکه هیچ تولیدکننده ای در شرایط فعلی توان بازپرداخت تسهیلات با نرخ های مضاعف را بپهره مند از ارز رانتی ندارد. مضاف بر این بر اساس گزارش های موجود عمده گواهی سپرده ۳۰ درصدی شامل سپرده هایی بود که در بانک ها با نرخ کمتر وجود داشت و پس از این ابلاغیه به نرخ ۳۰ درصد تبدیل شد و عملاً پول جدیدی جذب سپرده های بانکی نشد.

به منظور تحقق جهش تولید با مشارکت حداکثری آحاد اقتصادی، ضروری است بانک مرکزی نسبت به واقعی سازی نرخ ارز در سامانه نیما مبتنی بر نرخ شناور مدیریت شده نص صریح قانون اقدام کرده و به منظور رشد سرمایه گذاری و تامین مالی سرمایه در گردش تولید، اعطای تسهیلات به صورت هدفمند صرفاً برای بخش های غیرمولد محدود شود و تولیدکنندگان واقعی اقتصاد ملی بتوانند تا حد ممکن و با رعایت مقررات منصفانه به اعتبارات بانکی دسترسی داشته باشند. بر اساس این گزارش، ۱۰ انجمن نگارنده شامل پتروشیمی، فولاد، سرب و روی، پالایش نفت، نساجی، مس، پلیمر، سنگ آهن، آلومینیوم و صنعت کفش هستند.